

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 16 december
2021

Agendanummer:

Team: SPP

Zaaknr: 74315-2021

Onderwerp: Regionale Energiestrategie 1.0

Aan de raad

Inleiding

Alle 21 MRE-gemeenten, twee waterschappen, provincie en Enexis hebben gezamenlijk de verantwoordelijkheid om invulling te geven aan de nationale doelstellingen van het Klimaatakkoord. Met deze RES 1.0 zetten wij hierin een volgende stap. De RES 1.0 bevat de gezamenlijke ambities en inhoudelijke uitgangspunten op het gebied van energiebesparing, warmtetransitie en duurzame opwek tot 2030, met een doorkijk naar 2050.

Het proces heeft langer geduurd dan eerst gepland, maar gaf daardoor de kans om met elkaar goed over de inhoud in gesprek te gaan. Om een zorgvuldige analyse van zoekgebieden voor grootschalige opwek van duurzame elektriciteit te kunnen maken, is een uitgebreid milieueffecten-onderzoek uitgevoerd, een planMER. Hiermee is een verdiepingsslag gemaakt op de eerste analyses in de concept-RES, die in de zomer van 2019 in alle raden is besproken. U als gemeenteraad heeft meerdere keren een reactie kunnen geven op de eerdere versies van de RES. Via diverse informatiebijeenkomsten (meest digitaal) zijn ook inwoners meegenomen in het proces.

Er is ook periodieke afstemming geweest met de regionale Adviesgroep RES met een vertegenwoordiging van regionale stakeholders, zoals ZLTO, BMF, energiecoöperaties, woningcorporaties en een vertegenwoordiging van het bedrijfsleven. De reacties van de Adviesgroep RES met de regionale stakeholders zijn in een bijlage bij de RES 1.0 opgenomen.

Alle reacties zijn vervolgens afgewogen. In een overzicht is weergegeven hoe de Stuurgroep RES en het Portefeuillehoudersoverleg energietransitie zijn omgegaan met de reacties vanuit raden, stakeholders en inwoners. En daarmee op welke manier adviezen een plek hebben gekregen in de RES 1.0. Dit overzicht is ook als bijlage opgenomen bij de RES 1.0.

Beslispunten

1. de regionale energiestrategie 1.0 vast te stellen
--

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Ruimte en Mobiliteit d.d. 24 november 2021

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

De raad heeft in zijn vergadering van 10 juni 2021 een reactie gegeven op de conceptRES 1.0 en besloten:

1. Kennis te nemen van de concept RES 1.0
2. De gezamenlijke Peelzienswijze op de concept RES 1.0 vast te stellen
3. De lokale zoekgebieden zoals in de RES verwoord voor zonnevelden en windmolens af te wijzen voordat Gemert-Bakel de zonneladder c.q. afwegingskader zonnevelden effectief heeft doorlopen en burgerparticipatie heeft plaatsgevonden.

Beoogd effect

Met de RES 1.0 wordt invulling gegeven aan de opgave om energie duurzaam op te wekken. Het betreft een gedeelte van de invulling van het klimaatakkoord waarin afspraken vastliggen om de CO2 uitstoot te verlagen.

Duurzaamheid

Het klimaat verandert, kolencentrales sluiten, de 'gaskraan' gaat dicht en bovenal de gezondheid van onze leefomgeving staat op het spel. We moeten met zijn allen bijdragen aan een fossielvrije economie. De RES is een eerste grote stap die wij als Gemert-Bakel maken in het groter geheel.

Het belang van een gedegen en gedragen RES en de implementatie in lokaal beleid heeft verregaande gevolgen. Het zal ruimtelijke, financiële en maatschappelijke impact hebben. Met duurzame opwek dragen we bij aan global goal 7: Betaalbare en duurzame energie voor iedereen.

Argumenten

1.1 De zienswijze van de raad is geheel verwerkt in de RES 1.0

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 10 juni 2021 een gezamenlijke peelzienswijze vastgesteld op de conceptRES 1.0 en de lokale zoekgebieden af te wijzen voordat Gemert-Bakel de zonneladder c.q. afwegingskader zonnevelden effectief heeft doorlopen en burgerparticipatie heeft plaatsgevonden. In het overzicht "verwerking zienswijzen en reacties gemeenten" is de input en de verwerking in de RES 1.0 terug te lezen. Er zijn geen reacties van andere gemeenten, provincie of stakeholders ontvangen op de concept RES 1.0 die leiden tot een ander advies aan de raad.

Kanttekeningen

2.1 Er is een risico dat we onze doelstellingen niet halen in 2030.

De gemeenteraad heeft de in RES 1.0 opgenomen zoekgebieden afgewezen en wil met bestaand beleid (afwegingskaders zonnevelden) zijn bijdrage leveren aan het bod van 2 TWh. Concreet betekent dit dat we 5 pilots opstarten van zonnevelden (met een maximum 6 ha.) en daarmee een vermogen kunnen creëren van globaal 30 MWh.

Op basis van het energieverbruik in 2018 is het aandeel van Gemert-Bakel ca. 3,2% in de regio. Onze bijdrage aan het bod van 2TWh zou dan minimaal ca. 64 MWh. moeten zijn. Er is ca. 40 GWh al gerealiseerd of in de pijplijn.

Bij het doorlopen van de procedure zonnevelden zal blijken hoeveel animo er is voor ontwikkelen van zonnevelden in Gemert-Bakel. De netwerkcongestie is op dit moment nog een groot probleem en het is nu nog onbekend wanneer en waar het netwerk wordt aangepast/uitgebreid. Daarnaast kunnen reacties uit de omgeving leiden tot vertraging of andere inzichten.

Vervallen "oude" regelgeving

--

Financiën

De maatschappelijke kosten voor bebouwde omgeving (kosten voor alternatief voor aardgas) worden het komend decennium steeds duidelijker. Voor nu is het belangrijk te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn. Het streven minimaal 50% lokaal eigendom voor duurzame opwek biedt perspectief voor inkomsten.

Voor grootschalige opwek zijn er voor ons de mogelijke rollen participeren, initiëren en/of faciliteren. In een later stadium worden voorstellen voorgelegd.

De kosten voor onderzoeken en realiseren van zonnevelden en windmolens zijn voor rekening van de initiatiefnemers.

De RES wordt elke 2 jaar geactualiseerd. De kosten voor de concept RES 1.0, uitgezonderd eigen uren, zijn gedekt uit bijdragen van het Rijk en MRE. De verwachting is dat er vanuit het Rijk opnieuw middelen worden verstrekt voor actualisatie.

Communicatie

Meer informatie is ook terug te vinden via de website www.energieregionre.nl. Hier kunt u ook de Publieksversie van de RES MRE terugvinden en het digitale vragenuurtje voor volksvertegenwoordigers van 8 september terugkijken, waarin meer uitleg wordt gegeven over de inhoud van de RES 1.0.

Juridische zaken

N.v.t.

Uitvoering

Na vaststelling van de RES 1.0 wordt deze gedeeld met het Rijk. De reacties van de gemeenteraden worden toegevoegd in een bijlage. Deze reacties worden daarnaast betrokken bij de verdere uitwerking van het Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma RES en meegenomen in de doorontwikkeling naar de RES 2.0. De RES 2.0 moet op 1 juli 2023 worden opgeleverd.

Na vaststelling wordt de RES verwerkt in gemeentelijk beleid en verankerd in een structuur- of omgevingsvisie. En daarmee weer uitgewerkt in verordeningen, bestemmings- of omgevingsplannen en toegepast bij het verlenen van vergunningen. Zo wordt stapsgewijs de juridische status verankerd.

Gelijktijdig wordt door de verschillende partijen op lokaal, subregionaal en regionaal niveau ook gewerkt aan de uitvoering. Daarbij kijken we, net als onze inwoners, over de gemeentegrenzen heen. Er wordt intensief samengewerkt en geïnvesteerd om initiatieven verder te helpen. Continuering en verbreding van deze beweging is belangrijk. Om de RES naar uitvoering te brengen zijn grote stappen nodig. De ambities van de regio vragen om langjarige samenwerking tussen overheden, netbeheerders, het bedrijfsleven, (samenwerkende) inwoners en andere stakeholders. De uitvoering is bij verschillende partijen belegd, op verschillende schaalniveaus (lokaal, subregionaal, regionaal). De uitdaging is om dit samen goed te organiseren tussen gemeenten, provincie, netbeheerders en andere maatschappelijke partners.

Om hier invulling aan te geven stellen we als regio een Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma op. Hierin zetten we als samenwerkende overheidspartners – gemeenten, provincie en waterschappen – in samenwerking met alle betrokken stakeholders beleidsmatige afspraken om in concrete projecten.

Wij willen ons als gemeente inzetten om, met de RES als vliegwiel, de gewenste energietransitie in de Metropoolregio Eindhoven mogelijk te maken.

Bijlagen

RES 1.0

Bijlage 0.1 Overzicht wijzigingen

Bijlage 0.2 Publieksversie RES 1.0

Bijlage 1.1 Leidende principes en afwegingskader

Bijlage 2.1 Resultaten internetconsultatie

Bijlage 2.2 Financiële participatie

Bijlage 2.3 Rapportage energie community

Bijlage 3.1 Besparing doelgroep wonen

Bijlage 3.2 Besparing doelgroep bedrijven

Bijlage 3.3 Besparing maatschappelijk vastgoed

Bijlage 4.1 Regionale structuur warmte

Bijlage 5.1 Duurzame opwek – no regret maatregelen

Bijlage 5.2 Plan MER RES MRE

Bijlage 5.3 Nota van beantwoording plan MER RES MRE

Bijlage 6.1 Netimpactrapportage RES 1.0

Bijlage 7.1 Reacties gemeenten

Bijlage 7.2 Reacties overige overheden

Bijlage 7.3 Reacties stakeholders

Ter inzage gelegde stukken

Gemert, 2 november 2021

het college van burgemeester en wethouders,
Secretaris,

de burgemeester,

G. Wouters

ing. M.S. van Veen